העובד האקדמאי

המחלקה לעובד האקדמאי בהסתדרות

3.8.1964 • כ"ה באב תשכ"ד • גליון מס' 42

הקלות במס־הכנסה לאקדמאים

„דו"ח צדוק" וחלקו בהטבות־השכר הנדונות עם האקדמאים

מאת ע. בלוך

הבסיס להצעת הסכם־השכר, לשנים 1964—1965 עם העובדים האקדמאיים, מורכב מחמישה חלקים: (1) תוספת של 3% לשנה בהתאם להחלטות ההסתדרות על מדיניות השכר; (2) העלאת גג תוספת־היוקר מ־500 ל־700 ל"י (זוהי גם תביעת ההסתדרות שנתקבלה, ובוצעה למעשה); (3) קבלת מסקנות „ועדת צדוק"; (4) הכללת התוספת הגלובלית בשכר היסוד (לצורך חישובי פנסיה, פיצויי פיטורין, וותק); ו־(5) העלאת המענק לספרות מקצועית (שתישאר גם להבא פטורה ממס הכנסה).

נוסף לכך נדונות התביעות הספציפיות של כל מקצוע בוועדות בין־מוסדיות, המורכבות מנציגי נותני העבודה, ההסתדרות ונציגי האיגוד.

ועדת צדוק

ברשימה זו נתעכב על מסקנות הוועדה לבדיקת שיטת המס על ההכנסה („ועדת־צדוק"), הן משום החידוש שבהן, והן משום משקלן הניכר בכלל ההטבות.

הוועדה, בראשותו של ח"כ ח. צדוק, נתמנתה ע"י שר־האוצר ב־13.5.63, ופירסמה ב־8.12.63 את הדין־וחשבון הראשון שלה ב־סידרת הדו"חות שבדעתה להגיש. הדו"ח כלל שני פרקים (א) ה־מס על הכנסת היחיד, (ב) פטורים והנחות. נראה שההמלצה החשובה ביותר של הוועדה היא זו הקו־בעת מערכת חדשה לשיעורי המס. אמנם, עומס המס המוטל על ה־יחיד אינו נקבע רק ע"י שיעורי המס, אלא גם על ידי שיעור ה־ניכויים והזיכויים האישיים; אך אם בתחום זה היה עיקר פעולותיה של הוועדה מכוון להתאמת השי־עורים שנקבעו ב־1957 למצב כיום, הרי שבהצעת מערכת־השיעורים החדשה היה השינוי עקרוני וקובע יותר.

הוועדה מיתנה והורידה את שי־עורי המס, בעיקר בדרגות הנמו־כות והבינוניות. במקום השיעור הנמוך שהיה 22.5% על הכנסה החייבת במס — נקבע בהמלצות שהתחלה היא ב־15%, מס שולי בשיעור של 45%, למשל, מת־חיל כיום מסך של 4501 ל"י הכנסה שנתית חייבת במס. לפי המלצות הוועדה יתחיל שיעור זה, מהכנסה שנתית חייבת במס ב־סך 12.000 ל"י; ואילו שיעור ה־מס השולי על הכנסה בין 4000—5000 ל"י — יהיה 25%.

על השינויים המיועדים — ראה בטבלה המצורפת.

ביטול הסדרים קיימים

יש לציין כי יחד עם ההקלות, החליטה הוועדה לבטל את ההסדר הקיים, שלפיו שיעור המס על התוספת הגלובלית בעד שעות נו־ספות, לא יעלה על 35%.

אם כי אפשר לטעון נגד קבי־עה זו — למעשה אין היא משנה הרבה, כי מיתון שיעורי המס יד־צר שיעור־מס העולה על 35% רק מהכנסה של 8000 ל"י ומע־לה. גם הכללת התוספת ה־גלובלית בשכר־היסוד מחזקת את הצורך בביטול ההסדר המיוחד.

טוב עשה שר־האוצר שלא קיבל המלצת הוועדה בדבר ביטול ה־פטור ממס לגבי המענק לספרות מקצועית. העובד חייב להגיש קב־לות על קניית ספרים והתשלום הוא עבור הוצאה ולא עבור עבו־דה; וממס אין גובים מהוצאות.

נוצרו בעיות חדשות

העובדה שמערכת שיעורי מס היא במהותה כללית ואינה ניתנת לשינויים לגבי קבוצות או ברי־דים, יוצרת כמה בעיות של אי־שיוון בהטבות לגבי חלק מציבור העובדים.

העובדים האקדמאיים בדרגות ה־נמוכות (הכנסה שנתית לאחר ני־כוי יציב, 6000—8000 ל"י) יהנו פחות מהעובדים בדרגות הבינו־ניות והגבוהות. כמו כן תימצא מקופחת האשה הנשואה העובדת, מאחר שההטבות הנובעות מהגדלת שיעורי הניכויים נופלות בחלקו של הבעל. היחס בין ההטבות במס הכנסה של אשה עובדת, לגבי אלה של נשוי עם שני יל־דים, הוא במקרים מסויימים 1 ל־2.

בעיית המס מהאשה העובדת פ־חוץ למשק ביתה תבוא על פת־רונה הסלול רק עם הגדלת ההק־לות. הוועדה המרכזת של ההס־תדרות החליטה לתבוע זאת, ויש לקוות שהתיקונים לא יתעכבו.

בינתיים — לגבי שני סוגי ה־עובדים האקדמאיים שהוזכרו ל־עיל — נראה שהפתרון למניעת אי־השוויון נתון בידיהן של הווע־דות הבין־מוסדיות. שר האוצר, המסחר והתעשיה, פ. ספיר, הדגיש בפגישתו עם ועדת השכר של המחלקה לעובד האקדמאי, ש„דין אחד לכולם", ויש לתרגם זאת לשפת המעשה על־ידי התחשבות יתר בתביעות הספציפיות של ה־קבוצות המקופחות.

„דו"ח צדוק" מתקן עוול שנג־רם לבעלי הכנסות נמוכות ובי־נוניות, ששיעור המס החל עליהם כיום הוא מהגבוהים שבעולם. מה שאין כן לגבי בעלי הכנסות גדו־לות.

הקטנת השיעורים ו„מיתון" הת־לילות יביאו למערכת־מס צודקת יותר, שתעודד את הרצון למאמץ בעבודה ולהתקדמות בתפקיד — נתונים חיוניים למשק מתפתח.

יש לציין שהיתה זו המחלקה לעובד האקדמאי בהסתדרות אשר עוד בתחילת שנה זו (ראה „העו־בד האקדמאי" מ־27.1.64) תבעה „לבצע דו"ח צדוק ללא השהיות". ההענות היתה הפעם מהירה, ולעניין.

המלצות וועדת צדוק בהשוואה לחוק הקיים
(מצב משפחתי: נשוי עם שני ילדים)

(4) הפחתה לפי ועדת־צדוק %	(4) הפחתה לפי ועדת־צדוק ל"י	(3) המס המגיע — הצעת ועדת־צדוק בל"י	(3) המס המגיע — כיום בל"י	(2) הכנסה לאחר ניכוי יציב בל"י	(1) הכנסה ברוטו בל"י
100.0	135	—	135	3.900	4.200
97.8	133	3	136	4.000	4.211
38.0	84	137	221	4.500	4.337
26.5	83	230	313	5.000	5.263
23.6	98	318	416	5.500	5.789
21.2	110	409	519	6.000	6.316
19.0	122	521	643	6.500	6.842
18.8	147	637	784	7.000	7.368
17.5	162	762	924	7.500	7.895
16.8	180	891	1.071	8.000	8.421
18.9	240	1.029	1.269	8.500	8.947
21.8	328	1.174	1.502	9.000	9.475
23.1	402	1.336	1.738	9.500	10.000
23.9	471	1.502	1.973	10.000	10.526
24.2	593	1.856	2.449	11.000	11.579
23.5	688	2.235	2.923	12.000	12.600
22.3	759	2.639	3.398	13.000	13.600
20.9	809	3.064	3.873	14.000	14.600
19.7	856	3.492	4.348	15.000	15.600

הקונגרס העולמי הראשון של רוקחים יהודיים ייפתח החודש בישראל

ב־24 באוגוסט 1964, יפתח ד"ר י. קולברג, מראשי הסתדרות הרוקחים בישראל, את הקונגרס העולמי הראשון של רוקחים יהודים באוניברסיטה העברית בירושלים, במעמד שרי ממשלה, ראשי ההסתדרות, נשיא האוניברסיטה, ראשי בתי־הספר לרפואה ולרוקחות, נציגי משרד הבריאות.

בין האורחים רמי־המעלה מחו"ל יהיו אורח הממשלה סר יו לינסטד, חבר הפרלמנט הבריטי, השר לש־עבר בממשלת צרפת, הרוקח פרנק ארנאל, פרופ' ג. ולס, דיקן ביה"ס לרוקחות בפאריס, פרופ' בדל, נשיא האקדמיה לרוקחות בצרפת, ד"ר ויליאם אפל, המנהל האקסקו־טיבי של הסתדרות הרוקחים האמ־ריקאית, ד"ר דון פרנקה מראשי ארגון רוקחי בתי־חולים בארצות־הברית, פרופ' פורטס קמפוס, נשיא בית־הספר לרוקחות וביוכימיה ב־סאן־פאולו ומשתתפים רבים מאר־ה"ב, אנגליה, צרפת ועוד.

בפתיחת הכנס יובא למשתתפים ברכת הממשלה, ברכת ההסתדרות (שאיגוד הרוקחים — המהווה חלק עיקרי מהסתדרות הרוקחים, — משתייך אליה). כן יובא ל־קונגרס דבר הסתדרות הרוקחים בישראל — הגוף היוצר, המארגן והמארח של הקונגרס.

בישיבת הפתיחה ירצו סר יו לינסטד, על עצמאות מקצוע ה־רוקחות, ופרופ' א.ד. ברגמן — על סינתיזה ביולוגית ומעבדתית של אלקלואידים.

בדומה לישיבת הפתיחה שולבו בתכניות שבוע הקונגרס הרצאות מדעיות ועיוניות־מקצועיות בכל שטחי המחקר והמעשה הרוקחיים. בהרצאות אלה ישתתפו מיטב ה־מדענים ומראשי המקצוע בארץ ובחו"ל. ההרצאות חולקו לתשע ישיבות, מהן חמש תתקיימנה ב־ירושלים וארבע במכון וייצמן ב־רחובות. במכון וייצמן יודגם גם דוזימטר לבדיקה אינדיבידואלית במקרה של סכסוך גרעיני לאחר הרצאת הגנרל שסנד־ברוז מצרפת.

במרכז אירועי הקונגרס יעמוד טקס הנחת אבן־פינה של בית־הס־פר לרוקחות במרכז הרפואי בירו־שלים. כן תוקם בעת הקונגרס ברית־עולמית של שוחרי הרוקחות בישראל. לפי המתוכנן, יוכל להצ־טרף לברית זו כל רוקח יהודי ולא יהודי, המעוניין בפיתוח מס־עלנו הרפואי בארץ. לקראת בואה של המשלחת הצרפתית (שתהיה הגדולה ביותר), ייערך כנס יסוד של ליגה רוקחית ישראל — צרפת בהשתתפות אישים רמי־מעלה ומדענים במקצוע זה. בצרפת פעו־לת קרוב לשנה ליגה רוקחית צר־פת—ישראל והיתה פעילה ביותר בעריכת הקונגרס העולמי הראשון של רוקחים יהודים.

בין הרצאות הקונגרס יהיו: הת־פתחות האספקלריות של מנגנון הפעולה של תרופות (פרופ' ג. ולס, ביה"ס לרוקחות, פאריס); ה־כימיה של קרדיוגליקוסידים (פרופ' שראל); הרחבת האופקים המקצו־עיים (ד"ר ו. א...) ...רים המכילים ... סנברג); דו"ח ... הספר לרוקחות (ד"ר קלשטה); דוזימטריה האינדיבידואלית של הקרנות מיוננות (גנרל שסנד־ברוז מצבא צרפת); הרוקחות בישראל ועתידה (ד"ר י. ברות); תרופות והריון (ד"ר אמסלם ומג'ר סקוצ־יאנו); פיקוח על סמים מסוכנים בבתי־חולים (מג'ר סבר); תרופות היפוגליקימיות מצמחים (ד"ר מג־צל); בעיות הייצור בתעשיה ה־רוקחית הישראלית (מג'ר ז. זיו־אור); רוקחות בתי־חולים בישראל (מג'ר א. סופרשטיין); החשיש ובעיותיו (ד"ר א. משולם); הת־פתחות מחקר הסרטן (פרופ' ד. לביא); השפעת חמסינים על חי־לוף החמרים (הירשמן, ספיפר ופרופ' פ. ג. זולמן).

הרצאות הקונגרס תהיינה פתו־חות לכל המעוניינים, העובדים ב־מקצוע הרוקחות ואנשי מקצועות הרפואה הרוקחות באמצעות המוסדות הרפואיים להשתתף בהרצאות. למ־ען משתתפי הקונגרס — וגם למען אלה שלא יוכלו להשתתף בקונג־רס — יכונסו עשרות הרצאות ה־קונגרס ויתקצירוך (בעברית, אנג־לית וצרפתית) ב„ספר הקונגרס" — מהדורה חגיגית מיוחדת של „הרוקח העברי", צמופיע לקראת הקונגרס. מאות העמודים של ספר זה, אשר יודפס על נייר משובח, יכללו חומר עשיר ומובחר (כולל תמונות ודיאגרמות) המהווה מעין סיכום הפעילות ברוקחות הישרא־לית במשך הדור האחרון.

הרופאים - והסתדרות עובדים אקדמאים

...צום של הרופאים במסגרת כוללת של ...ם עובדים אקדמאים זכתה למאמר מיוחד ב„מכתב ...עון של הועד המרכזי של ההסתדרות הרפו־... (25 ביוני 1964). להלן — קטעים מהמאמר, המוכתר בשם: „הסתדרות עובדים אקדמאים":

במטרה לקדם את עניני העובדים האקדמאים במשק ובחברה ולמען חזק את זיקת הגומלין ביניהם לבין ציבור העובדים וההסתדרות, יוטל על ועדה מיוחדת לברר ולבחון את ההצעות השונות להקמת הסתדרות כוללת לעובדים האקדמאים. החלטה זו נתקבלה ביום אלה בועדה המרכזת של ההסתדרות.

הכרתה של ההסתדרות בעובדה, שבאמצעות לחץ וכפיה לא תצליח להניע את הארגונים האקדמאים לפרוש מועדת התיאום מבלי לנתק עמם את הקשר לחלוטין חייבה אותה לחפש דרכים אחרות ואולי מועילות יותר, כדי לקרב אל קרבה לשורותיה. וכדי למנוע ע"י כך היווצרות הסתדרות אקדמאים חזקה מחוץ למסגרת ההסתדרות הכשרה לייצג את כלל האקדמאים והעלולים לפגוע בכלליותה של ההסתדרות ובתביעתה לייצוג בלעדי של כל השכירים במדינה.

אולם בין אם ההחלטה שנתקבלה היא פרי חששות ובחזקת פתיון הבא למנוע את התוצאות עליהן רמזנו ובין אם ההחלטה היא בישורי לשינוי באקלים השורר כלפי האקדמאים, שינוי אותו יש לקדם בברכה, צורת הגשמתה והדפוסים הארגוניים שיוצעו יחייבו את ההסתדרות הרפואית ובעיקר את ארגון רופאי קופ"ח השייך באורח ארגוני פורמלי להסתדרות, לאמר את דברם. אין ספק, שההסתדרות הרפואית או ארגון רופאי קופ"ח יקבעו עמדה רק לאחר ותוך בחינת ההצעות המעשיות, שתובאנה ולא על יסוד החלטה עקרונית בלבד כפי שהנה כיום.

אם תתורגם ההחלטה להקמת הסתדרות אקדמאית כללית בצורה, שמשמעותה ויתור על עצמאות ואי־יכולת של הדברות תוך שוויון, יש להניח, כי התשובה תהא שלילית. אולם אם פירושן המעשי של ההצעות תהיה שמירת העצמאות הארגונית, תוך יצירת קשר גומלין על בסיס של שוויון יבמגמה לקדם את עניני העובדים האקדמאים במשק ובחברה. ישנם כל הסיכויים לכך, שהחלטת הועדה המרכזת תהווה נקודת מפנה חיובית ביחסים, שבין האקדמאים לבין ההסתדרות, אשר שובשו בזמן האחרון.

3,5 מיליון ל"י הוקצבו השנה להלוואות לסטודנטים

כ־3000 בקשות להלוואות של סטודנטים כבר הופנו לקרן־ההלוואות המשותפת

מאת עוזי ברלינסקי

לאחר תקופת־שפל קצרה בהגשת בקשות־הלוואה, נודע עתה על פניות רבות של סטודנטים, המסתכמות ב־3000 בקשות לערך מהקרן לסטודנטים שסכומה הכולל הינו 12 מיליון ל"י.

המבקשים הינם סטודנטים שמ־צבם החומרי מקשה עליהם לל־מוד. גובה ההלוואה הוא עד 1000 ל"י לשנה. במקרים מיוחדים יוגדל שיעור ההלוואה. ההלוואה הניתנת היא ללא הצמדה בלשהי, ובריבית של 5%.

מייסדי קרן ההלוואות — מש־רד החינוך והתרבות, בנק ישר־אל, בנק דיסקונט, בנק הפועלים, בנק לאומי לישראל, ובנק לסחר־חוץ — חילקו את הקרן ל־3 חלקים. השנה הועמד לרשות ה־סטודנטים סכום של 3.5 מיליון ל"י. ההלוואות יינתנו באמצעות הבנקים המשתתפים בקרן. תחיל־תה של החזרת ההלוואה שנה לא־חר תום הלימודים.

יש לברך על הנעשה, אולם פעילי הסטודנטים מציינים כי ב־מידה מסויימת לא ממלאת הקרן את שציפו ממנה, מאחר והיא מופ־נית לסטודנטים הלומדים, או ה־מתעתדים ללמוד, במוסד להשכלה גבוהה. לשם עידוד כניסתם של סטודנטים משכבות מעוטות־אמצ־עים והחסרים הרגלי־לימוד, יש צורך בפעולה נרחבת הרבה יותר, ובהשקעות נוספות.

בתחילת תהודש נשלח חוזר לכל הסטודנטים באוניברסיטה העברית בירושלים, בו פירוט אפשרויות נוספות לקבלת מילגות ומענקים, המכוונים לתלמידים המכשירים עצמם להוראה תיכונית, ולתלמי־דים המצטיינים בלימודיהם.

הוקמה ועדה לבדיקת שיטת הבחירות בהסתדרות הסטודנטים בירושלים

בישיבתה האחרונה החליטה מו־עצת הסתדרות הסטודנטים בירו־שלים על הקמת ועדה לבדיקת שיטת הבחירות הקיימת. כזכור, הרשמנו טענות קשות נגד שי־טת הבחירות החוגיות־אישית. שיטה זו — טוענים המקטרגים — אינה ריאלית.

פעילי תאי המפלגות טוענים כי רק בחירות המבוססות על רשי־מות מפלגתיות יכולות לשקף נא־מנה את הדעות הרווחות בציבור הסטודנטים. כן נדונה בישיבה פר־שת ניתוק היחסים בין הסתדרות הסטודנטים ואס"א (אירגון ספורט אקדמאי), והוקמה ועדה לעניני פרלמנט הסטודנטים, שישנה צו־רתו לקראת השנה החדשה.

אסת"ה יקיים ימי עיון

בימים 28 — 29 באוגוסט יקיים אסת"ה (אירגון סטודנטים חברי הסתדרות) ימי עיון שמטרתם ל־הפגיש את ציבור הסטודנטים עם הנהלת ההסתדרות. בין נושאי ה־דיונים — מדיניות השכר, האקד־מאים וההסתדרות, משק העובדים ועוד.

משימת התפלת מי הים — לידי האקדמאים

מהי תרומתה של ישראל לפתרון בעיית המתקת המים

מאת דויד מושיוב

חצי שנה אחרי הכרזת הנשיא ג'ונסון, בסעודה מטעם מכון וייצמן בניו־יורק על האפשרות של שיתוף־פעולה אמריקאי־יש־ראלי בדבר המתקת מי־ים — הפכה הכרזה זו למציאות על־ידי חתימת הסכם בין שתי המדינות ופרסום הודעה משותפת.

ההודעה אומרת, כי במשך הקיץ יבוצעו מחקרים הנדסיים וכל־כליים מפורטים על־ידי צוות טכ־ני משותף לארה"ב ולישראל, לשם קביעת ההיקף והצרכים של מפעל להמתקת מי־ים, שייבנה בישראל ואשר יפיק כמויות ניכ־רות של מים לשימוש חקלאי ותעשייתי. אין עדיין החלטה סו־פית מה יהיה גודל הכור הדו־תכליתי החדש, מכל מקום, בשלב ראשון מדובר בכור שיפיק עש־רות מילונים מטרים מעוקבים של מים לשנה — עד מאה מיליון מ"ע — ואשר ייצר 120.000 עד 150.000 קילוואט חשמל.

עם מימוש התכניות לניצול אנרגיה גרעינית להמתקת מי־ים, נכנסת ישראל לעידן טכנולוגי חדש. ישראל תהיה, למעשה, המ־דינה הראשונה בעולם, שבה יוקם כור גרעיני להמתקת מי־ים, אשר יפיק כמויות מים גדולות מאד. חכור שייבנה יהיה השלישי במס־פר בישראל, אחרי השניים הק־...

המים המזוקקים, להרתחת מי־הים והפיכתם לאדים משתמשים בדלק העולה בכסף רב. ולכן מתייקר מחיר המים המומתקים. שילוב מיתקנים של המתקת מי־ים בשיטה זו עם תחנות־כוח חשמליות מוזיל את הוצאות ההמ־תקה. בשיטה זו מנצלים את חום הקיטור המצטבר בדודים, הן לשם הפעלת הטורבינות המייצ־רות את החשמל, והן להמתקת מי הים.

לפני ארבע־חמש שנים היתה הטמפרטורה, בה החלו בתהליך זה, בגבולות של 90 מעלות צלזי־יוס. אולם כדי להוזיל את מחיר המים המומתקים יש להגיע לטמ־פרטורות גבוהות יותר. כרגע הגיעו בשיטה זו לטמפרטורה של 120 מעלות צלסיוס, שימוש בטמ־פרטורה גבוהה במתקן להמתקת מי־ים בארה"ב העלה את תפוקת אותו מתקן ב־40 אחוז. והוא ממתיק 1.4 מיליון גאלון ליום, במקום מיליון אחד בלבד, כלומר, ...

זרחין (שיטת ההקפאה), שעיקרית הם: מי הים נשאבים בלחץ נמוך למיכל. שבו הם מגיעים לנקודת־רתיחה בטמפרטורה של מינוס שלוש מעלות צלסיוס, כתוצאה מן הרתיחה, מתאדה חלק מן ה־מים, וחלק אחר מהמים קופא והופך לגבישי־קרח המעורבים בתמיסת מים מלוחים בריכוז גבוה. גבישים אלה נשטפים מן התמיסה המלוחה, ובאים אחר־כך במגע עם אותם האדים, שנוצרו מהרתחת מי־הים. האדים משש־רים את גבישי הקרח והופכים אותם למים מתוקים. מים אלה עוברים טיהור נוסף עד שהם ראויים לשתיה. באילת מריצים עתה את המתקן הראשון מסוג זה בעולם. עם גמר ההרצה הוא ימתיק אלף מטרים מעוקבים מים ליממה. גם בפיתוח ומימוש המ־צאה זו יש חלק לאקדמאים. מהנ־דסים וכימאים, כגון: תכנון מדחס מיוחד הצריך להעביר כמו־יות גדולות מאוד של אדים. מח־ליפי־חום מיוחדים, פתרון בעית גודל גבישי הקרח, החשוב לתה־ליך ההמתקה, ועוד.

מהנדסי חברת „מתקנים להת־פלה", מפתחי תהליך זרחין, ומ־הנדסי החברה האמריקאית. שמר־...

החדשה של המהנדס ע. עוזרור, המבוססת על זיקוק בלחץ גבוה יותר מ־200 אטמוספירות ובטמ־פרטורה גבוהה מ־400 מעלות צלסיוס. שיטה זו קרויה שיטת הלחץ הקריטי. הקמת המיתקן ה־נסיוני להמתקת מי־ים בשיטה זו נמצאת בעיצומה. המיתקן עשוי להמתיק 50 עד 100 ממ"ע מים ליממה.

ניצול אנרגיה גרעינית להמ־תקת מי ים באופן מעשי ומסחרי אינו קיים בעולם. עם הקמת הכור הדו־תכליתי בישראל, הוא תהיה הראשונה בעולם, אשר תש־תמש באנרגיה זו להמתקת מי־ים, חלקם של האקדמאים למיניהם, מדענים, מהנדסים, כימאים, מומ־חים למים ואחרים, הוא רב מאוד בביצוע ומימוש תכניות המתקת מי־הים, והפיכתם למים חיים המ־שמשים מקור־ברכה לאנושות.

מחודש לחודש

• 25.6.1964: מכון ללימודי היהדות והציונות יוקם בקרוב במצרים על־ידי משרד הקדשים. בתכנית הלימודים: דת ישראל, תלמוד, היסטוריה יהודית, עמדת היהודים כלפי האיסלאם והנצרות. למכון יתקבלו בוגרי האוניברסיטה המוסלמית „אל־אזהר" וכן סטודנטים מוסלמים אחרים הלומדים במצרים.

• 26.6.1964: ...

אקדמאים בחו"ל

אקדמאים בארץ

מהנעשה במחלקה

לזכור נעדרים

שמואל יהודאי

היכרדותנו התחילה בסוף ימי העליה השניה, כחברים במפלגת הפועל הצעיר, והתעמקה כשעבר לעבוד אתנו בקבוצת חולדה של אז עם סוף המלחמה העולמית הרא־שונה. היה חזק ובריא בגופו ותמים ובעל נפש רגישה, נשבע אמונים לעבודת האדמה וקיים זאת בכל יכלתו ומסירותו, כל עוד הרשו לו גופו ומצב בריאותו. היה ריע וחבר טוב, בעל אופי והשקפת עולם או־פטימיסטית תוך נאמנות רבה לאר־רח־החיים של מיטב ערכי העליה השניה ברוח „הפועל הצעיר" וא. ד. גורדון. הצמחונות שלו היתה מובנת מאליה כתוצאה מכל השק־פת עולמו.

הנגינה והזימרה תפסו מקום חשוב מאד בחייו, הוא הקדיש מאמצי גוף ונפש רבים להשתלמות והתעמקות בידע עולם הצלילים וקיול להלכה ולמעשה. פירסם חו־ברת תמציתית על בטהובן. מה נפ־לאים היו לילות הירח בחורשת חולדה, כשהיה משמיע לנו, לחברי החוג הקטן שהיו נלהבים ביותר לזמר ולשיר הלירי, מנגינה חדשה שהביא מביקורו בתל־אביב אצל יודעי נגן ומיטיבי שיר.

בגלגולי נסיבות וגורמים עבר אחר־כך לעבודה בפרדס בקירבת תל־אביב. היום היה קודש לעבודה, לעבודה נאמנה בזיעת אפיים, וה־ערב וחלק הגון מהלילה היו נתו־נים ללימוד, עיון וקריאה. עליית הקיר בה גר בתל־אביב של אז הי־תה ספוגת עושר רוחני זה.

אחר־כך הביאוהו גלגולי החיים ואת משפחתו, שקמה בינתיים, להיות תושב ירושלים במשך שנים רבות. לא היתה לו האפשרות להמ־שיך בעבודה החביבה עליו ורק חלם על כך תמיד. מה רב היה אשרו לראות בקשישותו את בניו ובתו אנשי־משק, עובדי אדמה סו־בים ונאמנים. הם יבני ביתם, הוא עזב את לשכת־המס של ההסתד־רות בירושלים יעם אשתו הנאמנה שרת עברו לגור בעמק־חפר בקיר־בת הבנים. אך במשק־העזר שלהם עצמם בנתניה, הוא גם המשיך שם באופן חלקי לעבוד בלשכת המס ומצא גם זמן ומקום להשקיע מכר חו בנך־פרי וירק שליד הבית.

הוועידה השמינית של „האיחוד העולמי"

בית־ברל 20.7.64

ח"כ יצחק קורן

לקראת התחדשות בתנועה

(דברי פתיחה)

ברגשי יקר וברכה חמה ולבבית אני מקבל את פני נשיא מדינת ישראל, שניאור זלמן שזר, את ראש ממשלת ישראל, החבר לוי אשכול, את נשיא ההסתדרות הציונית העולמית, ד"ר נחום ...

בהתעצמותה הכלכלית, בקיבוץ גלויות ״במיזוגן, בבניין החברה ובחיי תרבות ורוח — בכל זאת רבים ״מופלאים הם הישגיה בכל השטחים. התקדמותו הבלתי־פוסקת של מפעלנו נוסכת בנו אמונה ...

בפתח הדברים אבקש לכבד בקימה את זכר החברים שהלכו לעולמם בישראל ובגולה ...

לא נשכח במעמד זה את מצבם של יהודי ברית המועצות. זעקה אילמת בוקעת אלינו משם והם מצפים לעזרת אחים. עזה אמונ־תנו כי גם להם יבוא יום גאולה ופדות.

מארת ההתבוללות המתפשטת

התעצמות המדינה והחרדה לגולה

(המשך בעמוד 7)

מימין לשמאל: נשיא ההסתדרות הציונית ד"ר נ׳ גולדמן, נשיא המדינה ז׳ שזר, ראש הממשלה ל׳ אשכול (נואם), המזכיר הכללי של האיחוד י׳ קורן, שרת־החוץ גולדה מאיר, חבר הפרלמנט הבריטי א׳ גרינווד, מזכיר מפא"י ר׳ ברקת וש׳ בונצ׳יק

לוי אשכול, ראש ממשלת ישראל

ישראל והעם בתפוצות

טוב לראות חברים שנתכנסו ובאו מקצות הארץ אל דגל הציונות העובדת ...

חלוקת העומס בין הארץ והגולה

ראובן ברקת

ברכת מפלגת פועלי א"י

על דעת מפלגת פועלי ארץ־ישראל אני מביא לועידה השמינית של האיחוד העולמי ברכה חמה וחברית. גלוות את דיוניה בהתענינות ערה וקשובה ונקווה כי היא תשמש פתח לתקופה חדשה בחיי תנועתנו בגולה ...

ההגשמה והדוגמה האישית — הכרח

הצו: „לא אמות כי אחיה"

אנתוני גרינווד, יו"ר הועד הפועל הארצי של מפלגת העבודה הבריטית

תנועת העבודה בבריטניה עומדת לצדה של ישראל

חדורת הכרה בתפקיד שהיא יכו־לה למלא בהעלאת רמת־החיים במזרח התיכון ובהושטת עזרה לשכניה בדרך הדמוקרטית.

הפירוש להגשמת הציונות

ד"ר נחום גולדמן נשיא ההסתדרות הציונית העולמית

זכות רבה ל„איחוד" בהישגים ההיסטוריים

כבוד הנשיא, ידידי ראש הממשלה, גבירותי ורבותי ...

ד"ר שניאור לוינברג (אנגליה)

לביצור מעמדנו ביהדות מערב־אירופה

כבוד נשיא מדינת־ישראל, ראש־הממשלה, ידידי אנטוני גרינווד, כבוד היו"ר, חברים וידידים, הנני משתייך לאלה אשר לקחו חלק בועידת האיחוד העולמי שהת־קיימה בבית־ברל בשנת 1954 ...

ישכר (סמואל) בונצ׳יק (ארה"ב)

השפעה רבה לתנועת העבודה הציונית בארה"ב

תנועת הציונות העובדת באמריקה מו־נה כרבע מיליון איש וכוללת את מפלגת „פועלי־ציון", ברית־הפועלים היהודית, נשים חלוצות ...

לא נתפוגג לאשליות

אפשר תקום תנועה של „שמירת־חומות"

מרכז רוחני ומוסרי בישראל

קהל המאזינים בועידת האיחוד ב„בית ברל"

נחמן רדז׳יחובסקי (ארגנטינה)

בתוכנו אצור כוח לשינוי פני הדברים

בשם המשלחות של אמריקה הלאטי־נית יש לי הכבוד לברך את הוועידה הזאת ...

המשך דברי קורן

(סוף מעמוד 6)

נו למען יוכל לשאת בעול ובאח־ריות להמשך קיומם הלאומי של הישובים היהודיים, בעול הפעולה הציונית בארצות ולהזדהות הזד־הות מלאה עם מדינת ישראל ועם דרכה הרעיונית והמעשית של מפא"י.

משימות ואתגרים לאיחוד העולמי

התנועה הציונית

המשך דברי גרינווד

(סוף מעמוד 6)

על הערבים לא לחשוש מפני התפשטות ישראלית

המשך דברי ראש הממשלה

(סוף מעמוד 6)

הגברת החנוך היהודי־עברי

התנאי לעם חפשי — עם אחד

מוסדות מיוחדים להכשרה